ماشاء اللہ لا قوۃ الا باللہ

ظفر الاسلام

یعنی

حیات آخرت

سن

تصنیف منشی سید ظفر علی صاحب ظفر خلف قاضی
سید محمد غلام علی صاحب حاکم فوجداری دیوگڈہ سیوراٹ
متوطن قصبہ باول علاقہ نابھہ۔

در فضل المطابع دہلی طبع گردید

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

خدایا توئی مالکِ انس و جان　　خدایا توئی بادشاهِ جهان

خدایا توئی موجدِ لفظِ کن　　خدایا توئی واقف من و عن

خدایا توئی رازقِ مطلق است　　خدایا توئی خالقِ برحق است

توئی آفریده بصد آب و تاب　　فلک بحر و بر ذرّه و آفتاب

هویدا کنی ماضی و حال را　　شب و روز شام و سحر سال را

تو کرد این عجائب طلسمِ جهان　　عیان است پنهان و پنهان عیان

ز قدرت تمامی را پیدا کنے　　حجاب عدم بس هویدا کنی

نداری پسر هم نه داری پدر　　نه زیر و زبر را تو داری خطر

ترا حاجتِ همدم و یار نیست　　ترا حاجت هیچ غمخوار نیست

مظاهر ترا بس درون و برون　　ز وهم فزون وز وهم فزون

تو در دل غمِ عشق پیدا کنی　　تو بر گل عنادل را شیدا کنی

لبِ گل را لذّت خموشی دهد　　سرِ دل را لذت تمنا نهد

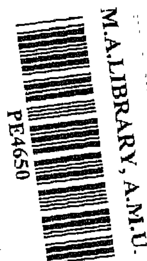
دلِ قیسِ محزون را پرخون کنی　　و در عشق لیلی تو مجنون کنی

بدیدار رخ شمع کاشانه را　　نثار دل و جان پروانه را

روان آب را کردی در جستجو　　بگشته تو گرداب را کو بکو

حبابِ لبِ آبِ جو دمبدم　　گهه در عشق هست و گهه شیدِ عدم

به عشق تو گردد فزون اضطراب　　رگِ نبض بسمل شده موجِ آب

صدف را عطا کردهٔ گوہرے — تو در سنگ بخشیدهٔ جوہرے
تپد وادی برق می ناب را — کنی خلق بے چین سیماب را
خرد را خدا تا رسائی نیست — دخل وانجا ہرزہ خیالی نیست
پس پردہ از غیب بس و سبدم — نمائی تو عالم را ہست عدم
کنم اورا اسرار حکمت بیان — قلم قاصر است جان قاصر زبان
نم اختصار بیان کردہ ام — سکوت آشنای زبان کردہ ام
صواب اینجا عذر تقصیر ہست — خموشی ہم آواز تقریر ہست
ظفر خواستم معافی از قصور — بگویند احباب این ضرور

مناجات بدرگاہ قاضی الحاجات

الٰہی فدائیم بر شان تو — فدائیم بر شان و احسان تو
عطا کن دل ہر سزاوار عشق — ہواخواہ غم نازبردار عشق
دم مرگ تا مے پرستی کند — و در گوشهٔ لحد مستی کند
او حاجت مدہ کان باشم حزین — کہ دیدم بخیلان را چین بر جبین
ز تن چون جدا جان بیجان شود — شفیق رہ مرگ ایمان شود
ز توبه شوم پاک دشوار ہست — ندیدیم گل را کہ بے خار ہست
کجا میروم غیر ازین در کجا — تہی دست ہم روسیاہ پر خطا
تپش در دلم عشق سرور بدہ — جگر تشنگی شاہ کوثر بدہ
مرا نقش پامال حیدر بکن — غبار رہ آل حیدر بکن

دم فتنہ پرسش خیر و شر	ز عصیان نہ ید نام باشد ظفر

نعت سرور کائنات مفخر موجودات محمد مصطفی صلی اللہ علیہ و علی آلہ و اصحابہ وسلم

بیا ساقی از ہوش بیہوش کن
ظفر را زیک جام مے نوش کن

دہن تر ز سیرابی کوثر است
لب تشنگی ہا گو سی پیغمبر است

برائے محمد نبی مصطفی
شدہ ہست از نیست بنیاد لا

نہ باشد اگر ذات خیر الامم
کجا باشد از لفظ کن کلہم

تعلی ز طبع معلی نفور
نہ در دل تکلف نہ در سر غرور

مقابل بہ اعجاز عالیجناب
دم عیسی و حسن یوسف حباب

مفسر کتاب الٰہی شدند
مخاطب خطاب الٰہی شدند

بہ کونین چون علم ممکن نماند
او در مکتب قاب قوسین خواند

غلام غلامان شہ مرسلان
ظفر نام خستہ جگر نیم جان

شب و روز بیتاب و پر اضطراب
ز دوری تو در ہند باشد خراب

شہا در مدینہ مرا یاد کن
دلم را بسا خرم و شاد کن

بر اصحاب و بر ذات خیر الانام
ہزاران درود و ہزاران سلام

بر اصحاب و بر آل خیر الانام
ہزاران درود و ہزاران سلام

اما بعد بر ضمیران دقیقہ رس واضح و لائح باد کہ این کمترین عقیدت گزین خاکسار

خاکپای روزگار سید ظفر علی ظفر خلف قاضی سید غلام علی حاکم فوجداری دیوگڈھ میواڑ بن قاضی حافظ سید بهادر علی نور الله مرقده متوطن قصبه باول علاقه نابهه ایده الله تعالی باللطف الخفی بخدمت جمله اهل اسلام خصوصاً مریدان و معتقدان خاندان چشت معروض میکند که خاکسار این نسخه را بزبان فارسی در عبارت سلیس مرقوم قلم اعجاز رقم کرده تا باشد که ازین بیان سن ارباب ایقان را حظے و حلاوتی دلنشین گردد والله ولی التوفیق وتوکلت علیه والیه انیب وهو علی کل شیء قدیره

برحدیقه پیرایان بهار معانی و نغمه سرایان نکته دانی پوشیده مباد که حضرت خواجه معین الدین چشتی ثم الاجمیری بتاریخ پانصد هجری بروز چهارشنبه در قصبه سجستان تولد فرمود در نسخه بحر الانسان نسب عالیه بدین نمط مرقوم است خواجه معین الدین چشتی ابن خواجه غیاث الدین ابن خواجه ضیاء الدین بن سید المعالی بن سید عبد العزیز بن سید ابراهیم بن امام موسی کاظم بن امام حضرت جعفر صادق بن امام محمد باقر بن امام زین العابدین بن امام حضرت ابو عبد الله حسین بن اسد الله الغالب حضرت علی بن ابی طالب۔

بعمر پانزده سال پدر عالیمقدار خواجه صاحب بقضای الهی رحلت فرمود یک باغ و یک کارخانه آب آسیا بترکه خواجه صاحب در آمد یک روز حضرت ابراهیم قندوزی مجذوب کامل گذر بباغ خواجه فرمود حضرت خواجه در آنوقت مصروف آبپاشی بودند چون نظر ابراهیم قندوزی افتاد دویدند و چند خوشه انگور پیش آورده عرض نمودند که اگر اندکے زمانه زیر سایه درخت آسائش نمایند عین بنده نوازی است ابراهیم قندوزی علیه الرحمة پاره خائیده حضرت خواجه را عنایت فرمود از خوردن آن پاره خواجه را جذبه طریقت سرایت کرد و مطلقاً هیچ غرض دنیوی و نفسانی آمیزش نماند باغ وغیره حواله مشتریان کرده قیمتش در خدمت درویشان صرف نمود

از ماوراء النهر عزیمت احرام مقدس شیخ تصمیم داده از نواحی سنجستان خود را
بدار الملک سمرقند و بخارا رسانید و از مولانا حسام الدین قرآن شریف حفظ کرد و در علوم
ظاہری ستگاہ نمود و بعد از تکمیل جانب عراق عرب مراجعت فرمود و در قصبہ ہارون کہ نواح
نیشاپور است از حضرت خواجہ عثمان ہارون چشتی بیعت فرمود و از فیض صحبت مرشد بمرکامل
شده و در عبادت و ریاضت غرق شدند و شریعت را با طریقت و طریقت را با شریعت تطبیق
داده در دل صفا منزلش ساخت سلسلہ طریقت حضرت سلطان الہند خواجہ معین الدین چشتی علیہ الرحمۃ
این است حضرت خواجہ معین الدین بیعت از خواجہ عثمان ہارونی و آن بیعت از حاجی شریف
زندنی و آن بیعت از خواجہ مودود چشتی و آن بیعت از والد خود خواجہ یوسف و آن مرید از خواجہ
محمد چشتی و آن بیعت از والد خود احمد ابدال چشتی و آن مرید از خواجہ ابو اسحاق شامی چشتی
و آن بیعت از خواجہ ممشاد علو دینوری و آن بیعت از شیخ امین الدین ابو ہبیرۃ البصری و
آن بیعت از شیخ سدید الدین و آن بیعت از سلطان ابراہیم بن ادہم بلخی و آن بیعت از
شیخ ابو الیقین و آن بیعت از شیخ ابو الفضل عبد الواحد و آن بیعت از شیخ حسن بصری
انصاری علیہ الرحمۃ و آن بیعت از امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب و آن بیعت از
حضرت محمد الرسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم

منظوم سلسلہ طریقت از مصنف رسالہ

معین الدین مرید از خواجہ عثمان	او از حاجی شریف بیعت است ایجان
و آن بیعت از جناب خواجہ مودود	و آن بیعت از جناب والد خود
و آن بیعت از جناب خواجہ یوسف	و آن بیعت از محمد خواجہ معروف

وآن بیعت از بزرگ احمد ابدال	وآن بیعت از ابو اسحاق خوشحال
وآن بیعت از جناب خواجه ممشاد	وآن بیعت از امین الدین عباد
وآن بیعت از سدید الدین نامی	به ابراهیم آن نوشیده جامی
وآن بیعت از ابو الیقین زاہد	او بیعت از ابو الفضل عبد الواحد
او بیعت از حسن بصری شاه شاہان	وآن بیعت از امیر المؤمنین دان
وآن بیعت از محمد سرور عالم	بگو یم صلے اللہ علیہ وسلم
خداوند الحق احد واحد	ظفر را کن عطا عشق محمد

الغرض حضرت خواجہ معین الدین چشتی علیہ الرحمۃ بست سال و شش ماہ ریاضت و مجاہدت کرد و خرقۂ خلافت تحصیل نمود و بعد ازان سنجار پانزدہ یوم قیام فرمود از آنجا در قصبہ جیل کہ نواح بغداد است از حضرت شیخ عبد القادر گیلانی رحمۃ اللہ تفویض یافت در آنش محفل مرقوم است کہ خواجہ بعمر بست سال از جناب حضرت شیخ عبد القادر گیلانی علیہ الرحمۃ فیض می یافت و قصبہ جیل تا حال حجرۂ متبرکہ حضرت معین الدین چشتی موجود است بعد ازان از جیل ہمدان و از ہمدان تبریز و استر آباد و ہرات سفر نمود۔ نقل است کہ جناب خواجہ از حضرت خواجہ عثمان قدس سرہ العزیز مرخص گشتہ بعد قطع منازل بکعبۃ امن و امان نزول کرد و از انجا اندر فرصتے را قطع منازل بسیار نمودہ خود را بمدینہ منورہ رسانید و توجہ بر آستان بوسی روضۂ مقدس حضرت سلطان تختگاہ رسالت و خاقان بارگاہ عزت و جلالت نمودہ بیت

ای خاک بوسی درت مقصود ہر صاحبدلے	بردن بخاک این آرزو مشکل تر از ہر مشکلی

یک روز از حضور سرور عالم صلی اللہ علیہ وسلم ندا آمد کہ ای معین الدین من ترا ولایت ہند بخشیدم باجمیر برو کہ جای اہل کفر و طغیان است خواجہ علیہ الرحمۃ چون حکم مشنید متحیر

و متفکر شدند کہ بارخدایا مقامِ اجمیر کجا است و من کجا روم در اثنای این تفکر خواب غلبہ کرد حضرت سید عالم رسول خدا خواجہ علیہ الرحمۃ را در طرفۃ العین شرق تا غرب جنوب تا شمال مشاہدہ نمایند۔ و یک انار بہشتی عنایت فرمود خواجہ از خواب بیدار گشتہ با چہل درویشان روی براہ ہندوستان نہادہ۔

غزل از مصنّفؒ

ای شاہِ من سلطان من خواجہ معین الدین حسن	آقای من مولائی من خواجہ معین الدین حسن
سرچشمۂ جود و سخا بحرِ کرم کانِ عطا	نخلِ مراد خوش چمن خواجہ معین الدین حسن
گلدستۂ ہندوستان را خوف از خورشید نہ	چترِ لعین سایہ فگن خواجہ معین الدین حسن
مرغِ دلم در ہجرِ تو بریان شدہ مثل کباب	وصلت علاج مرغ من خواجہ معین الدین حسن
حلقہ بگوشت این ظفر در بحرِ عصیان پر خطر	غرق است سکن عون خواجہ معین الدین حسن

در آن وقت پتہورا والی اجمیر بود مادرش در علم نجوم بہرہ کامل داشتہ بود قبل دوازدہ سال پتہورا را آگاہ کرد کہ یک درویش صاحب کرامت در ولایت تو خواہد آمد مملکت را سوختہ کند بلکہ مادر پتہورا حلیہ حضور خواجہ علیہ الرحمۃ از نجوم ظاہر کرد الحاصل رای پتہورا آن حلیہ را بجا فرستاد و حکم نافذ کرد کہ ہر کہ نو وارد مطابق این حلیہ در ہندوستان در آید فوراً مرا اطلاع گردانند و نو وارد را بحفاظت و بجراست جانب اجمیر راہی کنند۔ القصّہ خواجہ علیہ الرحمۃ براہ غزنین و لاہور و دہلی مانند ماہ منزل بمنزل قطع کردہ در قصبہ سمانہ حوالی پٹیالہ نزول فرمود۔ ملازمین و مطابعین رای پتہورا کہ در آنجا بودند خواجہ معین الدین چشتی رحمۃ اللہ را مطابق حلیہ یافت ہمہ از راہ تملق و چاپلوسی التماس نمودند

که اگر بقدوم مسرت لزوم کلبۂ احزان را رشک چمن سازی غایت عنایت است خواجہ صاحب مراقبہ فرمود چہ می بنید کہ جناب رسول مقبول صلی اللہ علیہ وسلم فرمودند کہ ای معین الدین بر قول و قرار آن مردمان اعتماد مکن پس خواجہ صاحب از مردمان فرمود کہ درویش در نہج توکل و جادۂ قناعت قدم نہادہ دست از اسباب دنیوی شستہ و دل بلی علل در عنایت بی غایت مسبب الاسباب بستہ است این را از کس ہیچ طمع و خواہش نیست بعد از آن آن واقعہ کہ در مراقبہ دیدہ بود بہ یاران ہمرکاب منکشف گردانید و جانب اجمیر راہی شدند بعد قطع منازل بتاریخ دہ ماہ محرم ۵۶۱ ہجری بمقام اجمیر رسید قصد قیام فرمود ملازمین رای پتھورا گفتند کہ ای درویش جای دیگر تلاش کن اینجا مخصوص قیام گاہ شتران رای پتھورا است خواجہ صاحب فرمود کہ ما را از شتران را چہ کار۔ الغرض خواجہ علیہ الرحمۃ معہ ہمراہیان بالای آناساگر زیر درخت قیام فرمود بعض ہمراہیان بصید افگنی مشغول و مصروف شدند بعض در تلاش شکار بتالاب بیلہ گزر کرد ارادۂ طہارت نمودند بر کنارۂ تالاب بیلہ صد ہا بتخانہ اہل ہنود بودند برہمنان از طہارت منع کرد و آمادہ فساد شوند ناچار ہمراہیان بحضور خواجہ علیہ الرحمۃ آمد تمام حالات من و عن عرض نمودند خواجہ در چھاگل ہمہ آب تالاب آناساگر و بیلہ را بحکم الٰہی آب حوض و چاہات خود بخود خشک گردید حتی کہ از شیر زنان طفل دار و چہار پایان محروم ماندند

سلام از مصنف

السلام ای خواجۂ ہند الولی	السلام ای گوشۂ جگر علی
السلام ای فخر اولادِ رسول	السلام ای قرۃ العین بتول

السلام ای حامیِ دینِ متین — السلام ای یاورِ اندوهگین
السلام ای خواجهٔ کل خواجگان — السلام ای چارهٔ دردِ نهان
السلام ای چشمهٔ جود و سخا — السلام ای معدنِ فیض و عطا
السلام ای محرمِ رازِ نهان — السلام ای غمگسارِ بیکسان
السلام ای مالکِ هندوستان — السلام ای بلبلِ باغِ جنان
السلام ای خواجهٔ روشن ضمیر — السلام ای پیرِ هر برنا و پیر
مستغیثان را توئی فریادرس — ما امیدانیم جز تو هیچ کس

ای ظفر این ورد کن صبح و مسا
مشکلم را یا معین الدین کشا

الغرض چون خبر تشریف آوری حضرت خواجه صاحب و نه برخاستن شتر از جای خود وخشک شدن تالاب آناساگر وبیله راجه پتهورا بشنید متحیر و متفکر بخدمت مادر رسیده تمام حال عرض کرد مادرش جواب داد که آن درویش است که قبل از دوازده سال ترا آگاه کرده ام حالا این را هیچ مصائب و آلام مده بلکه تعظیمش بجا آر چون رای پتهورا از مادر این سخن بشنید هول و هراس مستولی شده بفرع نامه بخدمت اجیپال متضمن به امداد فرستاد اجیپال را عروق غرور در حرکت آمده نعره عناد و جدال بگردون رسانید و جواب داد که این ساحر است راجه مطمئن باشد من بهتر تدابیر دافعه این ساحر تجویز کرده ام الغرض دران حالت اضطراب رای پتهورا دیگر قاصد را فرستاد که من نزد درویش میروم تو از تدابیر و تجاویز دافعه آراسته و پیراسته مثل برق خود را در اجمیر برسان چون پتهورا از محل بر آمد امر بیهوده نسبت آن

علیہ الرحمۃ تصور کرد معاً نابینا شد خیال بیہودہ را از خاطر راہ نداشت بینا شد غرضکہ
ہفت بار اینچنین بینائی و نابینائی یافت آخرالامر ارادۂ فاسق را دور کردہ در خدمت
حضور خواجہ معین الدین علیہ الرحمتہ حاضر آمد۔ چندی بعد جوگی اجیپال کہ در فن
جادوگری طاق و شہرۂ آفاق بود مع یکہزار پانصد انواع جادو و ہفت صد
اژدہائی خونخوار کہ بر ہر یک ساحر سوار بود بصد کر و فر جانب اجمیر راہی شدہ بر
خواجہ علیہ الرحمتہ این امر ظاہر شد کہ اجیپال بزور و شور می آید۔ باوضو حصار کشیدند
مع اشباع و اتباع متحصن شدند۔ یکایک غول ساحران نمودار شد اجیپال سحر
آغاز کرد یکہزار پانصد انواع جادو بر خواجہ علیہ الرحمتہ یکبارگی افتادہ۔ مگر آن بفضل
الٰہی باطل ماندہ و بال جان ساحران شدند ہمہ اژدہایان آتش فشان بر زمین سر
زدہ یک دم مُردند۔ راجہ پتہورا و اجیپال چون این حال مشاہدہ کردند کہ مخلوق
بوجہ نایابی آب تشنگان و گرسنگان در اقسام آلام گرفتار بی مقصود از زندگی
بیزار اند از خواجہ علیہ الرحمتہ عجز و انکساری نمود۔ خواجہ اجیپال را حکم فرمود کہ چھاگل
را بر خیز یدہ نزد من بیار اجیپال ہر چند طاقت نمود الّا ہیچ تدبیر و علاج ندید و بدست
آوردن چھاگل عاجز ماند روایت است کہ راجہ پتہورا یکی از شادی جن نہایت
اعتقاد داشتہ بود جن چون خبر تشریف آوری خواجہ صاحب شنید حاضر
آمد و مشرف باسلام شد و بہ عبداللہ موسوم گردید خواجہ صاحب یک روز فرمود
کہ عبداللہ چھاگل را بیار عبداللہ چھاگل را بر دوش نہادہ حاضر آورد حضرت خواجہ
معین الدین از چھاگل قدرے آب در آناساگر و بیلا افشاند از حکم الٰہی تمام
چاہات و چشمہ جات پر آب شدند و دعا کرد ہمہ شتران راجہ کہ نشستہ بودند

ازجای خود برخاسته به مشاہدۂ این کرشمه وکرامات مخالفین گفته که افسوس
ماتمام عمر در پرستش اجیپال و در خدمت گذاری شادی جن ضایع کردیم الّا
ہیچ سود نیافت الحاصل بعد مشاہدات کرامات خواجه علیه الرحمة قدس سرہٗ
نقد محبت اجیپال بلکه وفاداری آرایش یافت بخدمت جناب خواجه صاحب
حاضر آمد وعرض نمود که اے خواجه من از حوادث زمان پناه بدین بارگاه
آورده ام و در وقایع دوران این آستانه را ملجای وملاذ خود ساخته ام
مدعا آنکه جدائی ازمیان رخت برداشته وپیوسته بشرف وصال
حاصل باشد نمی خواہم که یک دم بے تو باشم خواجه صاحب اجیپال را
بیعت فرمود اجیپال عرض نمود امید وارم که تا قیامت زنده مانم
خواجه علیه الرحمة بدرگاه قاضی الحاجات دعا کرد التجاء اجیپال
پذیرا شد بعد ازان رائے پتھورا را ہدایت تُوبُوْا اِلَی اللّٰہِ تَوْبَةً
نَّصُوْحًا فرمود لیکن رائے پتھورا ایمان قبول نکرد الحاصل
اجیپال وشادی جن صومعه سلطان الہند را بصد آرزو ومنت در
خانۂ شادی جن ساخته خواجه صاحب در ینجا جماعت خانه وعبادت
خانه و باورچی خانه تعمیر ساخت آنجا که مطبخ خانه بود حال در ینجا روضۂ اطہر
وقبۂ مقدس است. از حضرت قطب الدین بختیار کاکی قدس سرہٗ
خلیفه خواجه صاحب روایت است که شخصے باُمید بیعت بحضور خواجه صاحب
درآمد خواجه صاحب از کردن بیعت انکار فرمود آن شخصے روبروئے پتھورا
شکایت خواجه آورد رائے پتھورا سبب نه کردن بیعت از خواجه

استفسار نمود خواجہ فرمود کہ بسبب چیز من او را در بیعت قبول نکرد
اوّل آنکہ او گنہگار عظیم است دوم قابل طریقۂ ما نیست سوم بر لوح
محفوظ نوشتہ دیدم کہ این شخص از جہان بے ایمان خواہد رفت رای پتھورا
باستماع این سخن درہم و برہم شد و گفت کہ این درویش حالات غیب
می گوید بگو کہ اندر میعاد سہ یوم از شہرم بیرون رود خواجہ رحمتہ اللہ برحمت او خندید
دغصہ بر خود پیچید و گفت دیدہ باید کہ درین سہ یوم من روم و یا تو از شہر خود بیرون
خواہد رفت چنانچہ اندر آن عرصہ سہ یوم سلطان معز الدین بن محمد بن سام
با لشکر جرار و سپاہ خونخوار یورش آورد پتھورا بمقابلہ لشکر سلطان لشکر کشی
کرد الّا چونکہ تاب پیکار نیاورد بدست لشکریان سلطان زندہ گرفتار شد و آن شخص
کہ برائے بیعت آمدہ بود قصداً خود را بچاہ انداخت مخفی نماند کہ از تشریف آوری
خواجۂ خواجگان خواجہ معین الدین چشتی علیہ الرحمتہ تا ہفتاد و سال
مردمان دیار و امصار از خواجہ فیض می یافت خواجہ صاحب بعد از نکاح ہفت
سال زندہ ماند و عمر حضرت خواجہ رحمتہ اللہ قدس سرہٗ العزیز نود و ہفت
سال می یافت۔
در مخبر الواصلین این قطعہ تاریخ وفات حضرت خواجہ معین الدین حسن چشتی سنجری
سلطان الہند رقم است۔ وہو ہذا۔

قطعہ

جمعہ و ششم رجب بودہ	کز جہان خواجہ نقل فرمودہ

نود و هفت سال عمرش بود	کان زمان نقل از جهان فرمود
سال نقلش بعزت و تمکین	گو سراج جهان معین الدین
روضهٔ پاک اوست در اجمیر	زایرش جن و انس اند در شیر

دیگر

از ظفر مصنف رسالهٔ هذا

ششصد و سی و سه بوده	زجهان خواجه سفر فرموده
روز آدینه شش رجب بوده	که آن جام وصال نوشیده
نقل فرموده سوی خلد برین	رهبر چشتیان معین الدین

در عمر نود و هفت سال ظفر
خواجهٔ عارفین کرد سفر

و "آفتاب ملک هند" هم تاریخ رحلت حضور خواجه علیه الرحمة ثم الاجمیری نوشته است۔

بعد از وفات بر پیشانی نورانی بخط سبز این عبارت نوشته شده بود (هٰذَا حَبِیْبُ اللّٰهِ مَاتَ فِیْ حُبِّ اللّٰهِ)

بعض روایت است که ولادت حضور خواجه صاحب پانصد و بست هفت هجری است زین حساب عمر جناب حضور خواجه صاحب یک صد و شش سال می باشد الا قول اول صحیح است که حضرت نظام الدین خلیفهٔ خواجه علیه الرحمة تصحیح کرده است هر سال در رویت هلال ماه رجب تاریخ یکم تا ششم عرس آنحضرت بمقام اجمیر شریف

می باشد۔ زائر اکثر از غیر ولایت می آیند۔ اگر مفصل و مشرح حالات عرس قلم بند کنم یقین است کہ نسخۂ دیگر تیار می شود لہذا برائے ناظرین ہمین بس است و اضح باد کہ مستجمع الفضائل والمعانی من مواہب الملک الاحد شیخ المشائخ حضور دیوان سید محمد غیاث الدین علی خان صاحب سجادۂ درگاہ فلک اشتباہ حضرت خواجہ خواجگان خواجہ معین الدین چشتی رحمۃ اللہ علیہ اند۔ حضور سرکار ابد قرار دولت انگلشیہ مثل اسلامی سلاطینان ذوی الاقتدار قدر و منزلت میکند ٥

آلہی تا بود خورشید و ماہی
چراغ چشتیان را روشنائی

غزلیات از مصنف

مشکلم را کشا معین الدین
از برائے خدا معین الدین

ہیچ غیر از درت نہ دردارم
روم آخر کجا معین الدین

مرہم ریش خستہ گان جگر
داروی درد ما معین الدین

حامی دین احمد مرسل
وقف راہ ہدا معین الدین

ظفر خستہ از تو می خواہد
مشکلم را کشا معین الدین

ای جان جہان خورشید لقا سلطان الہند غریب نواز
سرچشمۂ جود و بحر سخا سلطان الہند غریب نواز

منظور نظر محبوب خدا ہم نور دل آدم حوا
ہم حامی و واقف راہ ہدی سلطان الہند غریب نواز

خور چاک گریبان گرداند گر دید ترا یک لمحہ ما
ہر صورت تو عالم شیدا سلطان الہند غریب نواز

تو واقف اسرار ازلی ہم دانی راز خفی و جلی
تو معدن جود و لطف و عطا سلطان الہند غریب نواز

در فکر چہ ہا گردید ظفر نہ خبر چہ داری خوف سقر
چون داری خضر راہ نما سلطان الہند غریب نواز

تمام شد

ایک نظر ضرور دیکھیے

۲۶۵۰